

Forebyggelsen vil også have en positiv effekt på andre store samfundsmæssige opgaver, som Danmark står over for, nemlig:

- De menneskelige omkostninger reduceres.
- Problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft.
- Øget pres på de offentlige udgifter til social- og sundhedsområdet.
- Stigende social ulighed i befolkningens sundhed.

Dårligt arbejdsmiljø koster mange penge – omkring 12 mia. kr. om året i offentlige udgifter til social- og sundhedsvæsenet, vurderer Arbejdstilsynet i publikationen »Regningen for arbejdsskadede«. Hertil kommer virksomhedernes udgifter, som løber op i samme størrelsesorden.

Den politiske debat om fremtidens sundhedssektor har hidtil mest koncentreret sig om at skaffe ressourcer til at afkorte ventelister og foretage omstruktureringer. Det er ikke nok, da der er et generelt stigende behov for behandling i samfundet. Man må derfor supplere med en strategi, hvor målet er at reducere presset på sundhedsvæsenet og dermed de offentlige udgifter. Det kan man gøre ved at styrke forebyggelselementet i arbejdsmiljøindsatsen.

Af de ca. 60.000 årlige anmeldelser af arbejdsskader er mere end 5.000 meget alvorlige arbejdsulykker og 15.000 arbejdsbetingede lidelser. Det er især den ergonomiske nedslidning, der kræver hospitalsindlæggelser, og den har de seneste fem år udgjort omkring halvdelen af de arbejdsbetingede lidelser, som anmeldes til Arbejdstilsynet.

Sundheden i Danmark er fordelt socialt skævt. De ikkefaglærte lønmodtagere har det dårligste helbred, og det hænger sammen med, at det er dem, der udfører de farligste job og udsættes for alvorlige, skadelige belastninger. I statistikken viser det sig ved en middellevetid, som ligger under gennemsnittet i Europa.

Danskernes middellevetid var i år 2000 74,3 år for mænd og 79,0 år for kvinder. I forhold til resten af Europa ligger Danmark fortsat i den bageste halvdel, selv om der er blevet rettet en del op på forskellen i løbet af de seneste fem år.

Derfor er det bydende nødvendigt at fastholde og udbygge den indsats, der blev sat i gang under den forrige regering, og ikke deregulere, som disse lovforslag er et udtryk for, og derfor er S,

SF og EL imod og agter at tage en række initiativer for at rette op på disse nedskæringer.

Det Radikale Venstre bemærker, at skatteborgerne hvert år betaler op mod 20 mia. kr. for eftervirkninger af arbejdsulykker. Det Radikale Venstre ønsker en arbejdsmiljølovgivning, der tager udgangspunkt i et princip om, at virksomhederne skal betale i forhold til risikoen for arbejdsskader.

Derfor tager Det Radikale Venstre også afstand fra den tilbagerulning på arbejdsmiljøområdet som regeringen står for, og som Det Radikale Venstre finder er helt uforvarselig. Når lovforslagene alligevel bliver vedtaget, ønsker Det Radikale Venstre fremover at arbejde for en forbedret lovgivning med udgangspunkt i følgende principper, som også var udgangspunkt for partiet i forbindelse med den regulering, der nu fjernes.

Grundlaget for en arbejdsmiljøafgift skal være en vurdering af virksomhedernes arbejdsmiljø. Men man bør forsøge at skabe et system, hvor virksomhederne deles op i tre grupper:

- 1) Virksomheder med ingen eller meget ringe risiko. Disse skal friholdes fra en individuel vurdering. I stedet bør bruges branchevis vurdering.
- 2) Virksomheder med middelhøj risiko. På disse skal der gennemføres en individuel vurdering. Her kunne man bruge den nylig indførte arbejdspladsvurdering.
- 3) Virksomheder med høj risiko. Her skal foretages en egentlig vurdering af Arbejdstilsynet.

Alle skal så betale en grundafgift og et tillæg efter konstateret risiko. Virksomheder med høj risiko bør have et generaleftersyn hvert femte år. Det vil være hensigtsmæssigt at medinddrage den sundhedsfremmende indsats i vurderingen.

Nu kan det jo meget vel tænkes, at en virksomhed i lavrisikoklassen ikke opfører sig ordentligt og derfor bør belægges med en højere afgift. Den må så hales frem til vurdering af Arbejdstilsynet – eventuelt efter en klage. Og omvendt: Hvis en virksomhed i højrisikobranchen hører til de dydige arbejdsmiljømæssigt, vil den individuelle vurdering sikre, at den undgår den høje afgift.

Systemet vil betyde, at man dækker de væsentlige risikoområder med et minimum af administrativ indsats og et maksimum af økonomisk motiveringseffekt. Det siger sig selv, at sy-